

Ob 11. kongresu jugoslovanskih komunistov

Predsednik Centralnega komiteja ZKS Franc Popit je med drugim zapisal:

»Vsekakor je 11. kongres ZKJ pomemben predvsem za nas, saj pomeni kongres komunistov vsakič prerez tega, do kod je segla praksa pri oblikovanju socialističnih družbenih odnosov, kakšna je ta praksa, kje zaostaja, kjer so ovire in kdo stoji za njimi ter do katerih razsežnosti sega marksistična misel.

Enajsti kongres ZKJ se je razlikoval od prejšnjih — morda prav po tem, da je to veletok enotnosti spoznanj in osmišljene prakse, dognanj in misli izredno široko razvejanih kongresnih priprav

Posebej pa kaže ugotoviti, da se je politični položaj v času med obema kongresoma močno ustalil, kar je predvsem rezultat jasnih razmejitev na 21. seji predsedstva ZKJ. Odpori se seveda še kažejo, zdaj v drugačni obliki in zlasti tam, kjer rastejo brstiči revolucionarnih socialističnih družbenih odnosov.

Najtrši je boj za uveljavitev oblasti delavcev v vseh oblikah razpolaganja s sadovi dela v samih delovnih organizacijah, kjer si v skupnih službah še v marsikateri organizaciji združenega dela prilaščajo pravico do predpisovanja meril delitve, do razpolaganja s sredstvi razširjene reprodukcije, dalje z deformiranjem delegatstva, ko ostaja npr. delegatstvo v skupščinah bank privilegij posameznikov v skupnih službah in podobno. Odtod potem tudi težave pri združevanju sredstev in dela, ki so značilne za razmere, kjer so delavci odrinjeni od razpolaganja z dohodkom.

Kaj čaka nas, delavce Alpine, zlasti komuniste.

Prav gotovo bo ob usklajeni politični usmeritvi pomembna tudi reorganizacija v smislu kongresnih sklepov.

Komunisti morajo postati motor skupne ustvarjalne prakse vseh delavcev.

Načela so jasna. Pomembna je načelnost, borbenost, doslednost.

Praznovanje Dneva borca 4. julija, Dneva vstaje slovenskega naroda, 22. julija nam je lahko le spodbuda za delo v sodobnih, naših razmerah.

Nejko PODOBNIK

*Ob Dnevu borca in Dnevu
vstaje slovenskega ljudstva
najlepše čestitke!*

Volitve v TOZD Prodaja Žiri

Po sklepu 2. izredne seje delavskega sveta TOZD Prodaja so bile volitve v skupni delavski svet, delavski svet TOZD Prodaja, komisijo delavske kontrole in disciplinsko komisijo, 31. 5. 1978. Mandat je prenehal vsem delegatom. Tisti delegati DS TOZD Prodaja, ki so bili v delavskem svetu samo eno leto, so bili ponovno predlagani kot možni kandidati. Osnovna organizacija sindikata, ki je dolžna evidentirati možne kandidate, je v predkandidacijskem postopku evidentirala 43 kandidatov, po prodajalnah pa je bilo na zborih predlagano še 69 kandidatov. Od 112 predlaganih kandidatov je kandidaturo sprejelo 69 kandidatov, izvoljenih pa je bilo 33.

Ceprav je ocena volitev naloga družbeno-političnih organizacij bi opozorila na to, da so na kandidatnih listah še vedno prednjačili poslovodje, prodajalci, ki predstavljajo večino zaposlenih v TOZD Prodaja, je bilo na kandidatnih listah bore malo. Izvoljenih pa je bilo 15 poslovodij in 1 prodajalec. Res je, da se poslovodje mogoče bolj spoznajo na poslovanje prodajalne, temeljne organizacije ali delovne organizacije, toda samoupravljanje je nekaj več ali še vse kaj drugega. Mogoče bi bili kdaj na samoupravnih organih sprejeti drugačni sklepi ali obravnavana druga vprašanja, če bi pogosteje lahko na delavskem svetu razpravljali tudi prodajalci.

Upoštevač samoupravne akte, se je volilo po volilnih enotah in sicer:

SKUPNI DELAVSKI SVET:

skupaj 17 delegatov, od tega TOZD Prodaja Žiri — 3 delegate

Izvoljeni so bili:

Stane TUŠAR, Ljubljana I
Jakov JERKOV, Split
Ivan LIKAR, Velenje

DELAJSKI SVET TOZD

PRODAJA: 11 delegatov

centrala — 3 delegati
prodajalne v SR Sloveniji — 3 delegati

(Nadaljevanje na 2. strani)

Volitve v TOZD Prodaja Žiri

(Nadaljevanje s 1. strani)

prodajalne v SR Hrvatski — 3 delegati
prodajalne v SR Srbiji — 1 delegat
prodajalne v SR BiH — 1 delegat

Izvoljeni so bili:

Janez FILIPIČ, ekspedit
Franc JESENKO, domača prodaja
Zinka TREVEN, domača prodaja
Karel FLORJANČIČ, Novo mesto
Alojz BRATKOVIČ, Murska Sobotica
Alojz SERDINŠEK, Ptuj
Zlatko BOBINAC, Rijeka
Viktor GLAVINA, Čakovec
Nikola FORTUNOVIČ, Zagreb IV

Predsednik DS TOZD Prodaja
Karlo Florjančič

Vojo RADOSAVLJEVIČ, Sarajevo
Milomirka GNJATOVIČ, Čačak

KOMISIJA DELAVSKE KONTROLE: 5 delegatov

centrala — 1 delegat
Prodajalne v SR Sloveniji — 1 delegat
prodajalne v SR Hrvatski — 1 delegat
prodajalne v SR Srbiji — 1 delegat
prodajalne v SR BiH — 1 delegat

Izvoljeni so bili:

Franc PEČELIN, ekspedit
Stjepan NOVOSELAC, Zagreb I
Franjo KORMANJOŠ, Subotica

Uzeir GOTOVUŠA, Sarajevo
Ana PAVCEK, Ljubljana III

DISCIPLINSKA KOMISIJA:

9 delegatov (6 članov, predsednik in 2 zunanja člana)
od tega TOZD Prodaja Žiri — 1 delegat

Izvoljen:

Adolf DRMOTA

Tudi v TOZD Prodaja Žiri je bil za predsednika izvoljen Anton GORJUP,

za zunanja člana pa sta bila izvoljena:

Borica SIBINCIC
Andrej PERKO

Marinka Tušek

Predsednica DS TOZD Prodaja
Milomirka Gnjatović (drugi del mandata)

Z DS TOZD Prodaja

S prvega zasedanja DS delovne organizacije

Konstituiran delavski svet delovne organizacije in imenovani izvršni organi DS

Na prvi redni seji delavskega sveta delovne organizacije je bil za predsednika DS izvoljen Peter MLINAR, za namestnika pa Ivan URSIČ.

Družbenopolitične organizacije (ZK, sindikat in mladina) so evidentirale kandidate v izvršilne organe delavskega sveta delovne organizacije.

Na svoji seji pa je delavski svet imenoval naslednje izvršilne organe v sestavi:

I. ODBOR ZA IZOBRAŽEVANJE

Stefan GLUHODEDOV
Vinko PODOBNIK
Zora ŽIVKOVIČ

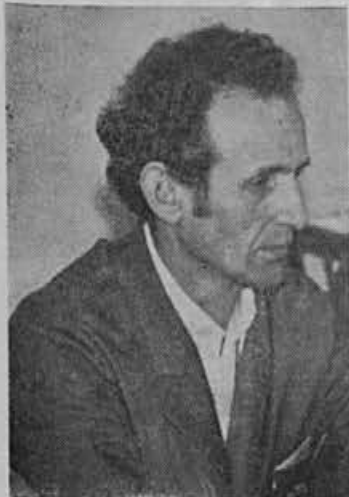
Silva PIVK
Stana JEREB (Skofja Loka)
Vladimir PIVK
Franc CADEZ

Peter Mlinar, predsednik DS delovne organizacije

II. UREDNIŠKI ODBOR

Srečko ERZNOŽNIK
Tončka OBLAK
Marta PIVK
Tomaž JUSTIN

Ivan Uršič, podpredsednik DS delovne organizacije

Marija KASTELEC
Stane ČAR
Anton ENIKO
— tehnični urednik
Neljko PODOBNIK
— odgovorni urednik

III. ODBOR ZA IZOBRAŽEVANJE

Stana JEREB
Tanja ZUPANC
Tone SEMIC
Srečko KAVČIČ
Marta MAČEK

IV. KOMISIJA ZA VARSTVO PRI DELU

Magda KOZMAN
Lojze BOGATAJ
Franc KAVČIČ
Ivana GANTAR
Cveto LUKANČIČ

Franc Poljanšek, vodja delegacije SIS vzgoje in izobraževanja TOZD Obutev

Franc GROSELJ
in delavec, ki opravlja delovne naloge gasilca.

Mandat članov izvršilnih organov delavskega sveta delovne organizacije traja 2 leti.

Silva PIŠEK

Samoupravni sporazum o varstvu pri delu sprejet

V aprilu je bil v javni obravnavi samoupravni sporazum o varstvu pri delu, ki ga je 15. junija sprejel delavski svet delovne organizacije.

S tem sporazumom uresničujejo delavci pravico do varstva pri delu v skladu s predpisi o varstvu pri delu ter predpisi o medsebojnih delovnih razmerjih delavcev v združenem delu in obveznosti v zvezi z izvajanjem in zagotavljanjem varstva pri delu.

Drugo poglavje tega sporazuma zajema splošne varstvene ukrepe, ki se nanašajo na lokacijo, gradnjo ali rekonstrukcijo gradbenih objektov, na projektiranje, izdelavo in vzdrževanje delovnih priprav ter na nevarnosti pri notranjem transportu, ropotu, vibracijah in električnem toku. Določa tudi oblike zdravstvenega varstva in posebne varstvene ukrepe v zvezi z delovnimi razmerami oz. skupinami delavcev, ki so deležne posebnega varstva.

V tretjem delu sporazuma so določbe, ki se nanašajo na pravice in obveznosti delavcev in na naloge strokovnih služb do zagotavljanja varnih delovnih razmer in varnega dela. Posebej so našteje tudi pravice in obveznosti vodilnih in vodstvenih delavcev ter naloge samoupravnih organov in njihove pristojnosti na področju varstva pri delu. Ta del ureja tudi varstvo pri delu v prodajalnah.

V zadnjem delu je določena veljavnost sporazuma. Spremljajoča akta tega sporazuma sta pravilnik o varstvu pri delu, ki bo vseboval podrobna navodila za vsa nevarna dela ter pravilnik o osebnih zaščitnih sredstvih. Dokler ne bosta sprejeta oba, bo v veljavi še nekaj členov dosedanjega pravilnika o varstvu pri delu.

Marija KASTELEC

Ali je prevoz z lastnimi tovornjaki res dražji?

Vprašanje, ali je sploh smotno — ekonomsko upravičeno, da imamo lastna vozila, lasten avtopark, se nam postavlja že vrsto let. Pogosto se vprašujemo, ali ne bi bilo bolje, da bi če ne že vse, vsaj del prevozov opravila tuja prevozniška podjetja oziroma zasebni prevozniki.

Da pri odločitvah ne bi nasledili raznim opazkam, nestrokovnim pripombam brez osnovnih podatkov, smo izdelali ekonomski izračun, s katerim smo skušali doseči čim bolj stvarno sliko o lastnih in tujih prevoznih stroških. Za osnovo smo vzeli leto 1977. Lastni avtopromet smo upoštevali kot samostojno obračunsko enoto. Zajeli smo vse stroške, ki jih je v tem letu imela ta enota, na drugi strani pa smo upoštevali vse učinke — realizacijo za isto obdobje. Marsikateri podatek nas je močno presenetil.

Ugotovili smo, da so bile dosedanje obračunske tarife pre nizke in to za okrog 2 din pri vsakem vozilu. Dosedanje tarife so pokrivalo samo stroške režijskih materialov in osebne dohodke ter dnevnice šoferjev. Niso pa pokrivalo amortizacije vozil (osnovne in povečane), storitve, ki jih opravlja za avtopromet DSSS ter obveznosti iz zaključnega računa (obresti od kreditov, zakonske in pogodbenne obveznosti in podobno).

V izračunu smo zajeli te stroške: amortizacijo, gorivo, olja — maziva, gume — zračnice, tehnične preglede, registracijo, cestnino, zavarovanja, ostale materialne stroške, dnevnice, nočnine šoferjev, OD šoferjev, tekoče vzdrževanje, investicijsko vzdrževanje, obveznosti iz ZR.

Povprečni stroški kombijev so v odnosu do drugih vozil precej visoki. Povečanje povzroča uporaba super bencina in nizko število prevoženih kilometrov, zlasti kombijev, ki vozita za TOZD Gorenja vas in za obrat na Colu.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Neljko Podobnik ponovno izvoljen za odgovornega urednika Delo-življenje

Ali je prevoz z lastnimi...

(Nadaljevanje s 4. strani)

Za primerjavo prevoznih stroškov med lastnimi in tujimi prevozi smo vzeli 10 računov Vektorja, s katerim največ sodelujemo. Prevozi so bili opravljeni iz različnih krajev.

PRIMERJAVA PREVOZNIH STROŠKOV VEKTOR : ALPINA

Vzeli smo Vektorjeve račune, ki so bili izdani pred 23. 3. 1978, ker so s tem dnem povišali tarife, veljavne za leto 1978. Preglednica nam pokazuje, da so bile vse storitve tujega prevoznika v poprečju za 21 % dražje in to na takih relacijah, ki so za našo delovno organizacijo najbolj pogoste.

Verjamemo, da so tuji prevozniki na daljših relacijah, kjer prevoznik dobi sam za povratno vožnjo drugi tovor, cenejši. Cenejši na daljši relaciji so lahko tudi zaradi tega, ker njihova vozila prevozijo na leto večje število kilometrov. Vodstvo našega avtoprometa se skupaj z odpremo službo prav tako trudi, da so vozila izkoriščena v obe smeri, vedno pa to ni mogoče. V letu 1977 smo z lastnimi vozili prevozili za lastne potrebe 8.401 ton raznega blaga, kar pomeni, da smo vsak dan prevozili 33 ton blaga.

DELEŽ PREVOZNIH STROŠKOV V BLAGOVNI PROIZVODNJI

Podatki nam povedo, da so bila vozila še kar dobro izkoriščena. Prevozniki stroški so bili v vrednosti blagovne proizvodnje udeleženi z 0,73 % z lastnimi prevoznimi sredstvi.

STROŠKI VOZILA NEPRODUKTIVNEGA DNEVA ZA MERCEDES 1213/42 (6 tonski tovornjak)

Nabavna cena	540.000
Cestnina	11.450,00
Kasko zavarov.	11.671,00
Obvezno zavarov.	6.022,00
Nezgodno zavarov.	500,00
Skupaj	29.643,00

ali 117,00 din dnevno

Amortizacija 540.000 ali 360,00 din dnevno

Bruto šoferja 130.000:252 je 515,00
Skupaj stroški neproduktivne dne: 1.001,00

Ti podatki nam povedo, kako koristna je taka analiza stroškov.

V bodoče bomo morali še bolj stremeti za tem, da bodo vsa vozila usposobljena za vožnjo. Morali bomo imeti po možnosti čim manj vozil, kar jih pa bo, morajo biti neprestano na delu. Da pa bo to mogoče, bo treba hkrati skrbeti za dobro opremljeno lastno avtomehanično delavnico. Avtomehaniku preskrbeti ustrezne prostore in sodobno opremo. Sedaj nima ne enega ne drugega. Pri drugih delovnih organizacijah so v tem oziru

veliko na boljšem. Zavedajo se, da domači servis opravlja dela veliko kvalitetneje in v mnogo krajšem času.

KAKO JE Z OSEBNIMI DOHODKI ŠOFERJEV

V primerjavi s Pekom ni bistvenih razlik, če vzamemo za primerjavo leto 1977. Podobno je tudi v prvih treh mesecih letos, čeprav na primer pri Peku prevozijo poprečno 11.000 km (20 %) več.

Predlagamo za spremembo analitične ocene tako, da bi voznike kategorizirali glede na zahtevnost dela in delovne pogoje.

ZA ZAKLJUČEK:

Ugotovitve so zbrane na podlagi naših podatkov. Sodimo, da so točni in verodostojni. Podatki nam povedo, da je prevoz z lastnimi prevoznimi sredstvi cenejši in to zlasti še zaradi tega, ker smo močno oddaljeni od prevoznih centrov. Ni pa s tem rečeno, da je naš avtopromet brez napak. Ukrepi naj bi bili naslednji:

— ugotoviti, če so napake, o katerih se govori, resnične in izdati pismena navodila za odpravo pomanjkljivosti,

— razviti domači transport, zlasti še avtomehanični servis,

— avtopromet naj vodi tako evidenco, ki bo ob vsakem času dala točen pregled o prevoznih stroških, uporabi delovnega časa šoferjev in stanju vozil.

Predstavniki prevoznikov podjetij zatrjujejo, da so sposobni konkurirati našim lastnim prevoznim tarifam. Predlagamo, da od njih zahtevamo ponudbe v katerih in pod kakšnimi pogoji bi bili cenejši. Če so sposobni ponuditi nižje prevozne tarife in ustreči vsem pogojem, ki jih zahtevajo razmere naše DO in posebnosti naših prevozov, zakaj se jih ne bi posluževali. Interes vsake DO, tako tudi naše mora biti, da prevoz materialov in svojih izdelkov opravlja pod najugodnejšimi pogoji in po najnižjih cenah.

Lojze KOPAC

Naši tovornjaki — pogoj pravočasne dobave

Ekonomski izrazi

Piše Bojan Starman

AMORTIZACIJA — Za uporabo usposobljeno osnovno sredstvo imajo omejeno življenjsko dobo. Zaradi fizičnega staranja izgubljajo svojo uporabnost, zaradi tehničnega in gospodarskega

staranja pa svojo koristnost, ne glede na uporabnost. Vse to povzroča zmanjševanje vrednosti osnovnih sredstev, dokler ne izgubijo celotne vrednosti.

Toda ta vrednost z vidika delovne organizacije praviloma ni izgubljena, temveč prehaja na proizvode kot sestavni del njihove lastne cene, ob prodaji in plačilu prodanih izdelkov pa se pojavlja v denarni obliki in omogoča ponovno nabavo osnovnih sredstev.

KONKURENCA — je gospodarsko tekmovanje prodajalcev ali pa kupcev in izvaja pritisk drug na drugega v prodaji oziroma nakupu blaga.

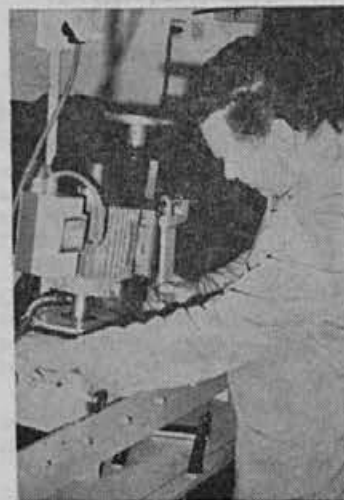
OSNOVNA SREDSTVA

1. zemljišča za gospodarske namene
2. zgradbe gospodarskega značaja
3. delovne priprave
4. dolgoletni nasadi
5. osnovna čreda
6. patenti, licence in druge pravice
7. zagonske naložbe

alpina

Inovator

Vili Kogovšek — novator

Iz naših prodajal

Alpina je otvorila svoju prodavnicu u Bihaću 1972. godine. Zgrada je bila dosta trošna i locirana u sporednoj ulici Ive Lole Ribara, u kojoj nije velika frekvencija potrošača. Najveći problem prodavnice su vrlo mali izlozi veličine 80 x 120, koji su napravljeni od običnih prozora da ne možemo izložiti asortiman obuće, koju imamo u prodavnici, a želja nam je da sve te modele prikazemo potrošačima. Nisu to potrošači samo grada Bihaća već i okolnih mjesta van Bihaća. Istina, Alpina je tražila da na prodavnici napravi odgovarajuće izloge ali nije dobila suglasnost organa za urbanizam grada, pošto je zgrada dosta trošna, a i predviđena za rušenje. Svu pohvalu je primila ekipa vlastite režije na čelu s drugom Tonetom Zibertom za adaptaciju i opremu prodavnice, kako od stručne komisije, koja je izdala odobrenje za rad prodavnice, tako i od građana grada Bihaća. Mnogi su se pitali i postavljali pitanja, kako se od tako zapuštenog

lokala, može napraviti ljepa i svakom potrošaču pristupačna, mala ali ukusno uređena prodavnica, koja odgovara savremenim poslovima.

Poslovođa Derviš Kadić u preduzetku kaže: »Kao takvu prodavnicu potrošači su ljepo prihvatili, tako da naša prodavnica sa svojim raznim modelima zadovoljava želje i ukus potrošača. Naročito su potrošači zadovoljni ženskom kolekcijom ALPINA obuće koje prodavnica proda oko 70% od postavljenog plana, kojeg prodavnica ne samo ostvaruje nego i prebacije i oko 30%«. Po zalaganju osoblja u ovoj prodavnici došlo je i do rezultata, tako da je ova prodavnica svrstana u red srednjih prodavnica sa prometom, ekonomičnosti, i korištenju zaliha, zauzima visoko mjesto u mreži prodaje.

»Za ovakve rezultate doprinjelo je racionalno iskorištenje radnog vremena i postavljenim radnim zadacima, kao i odnos prema potrošačima. Radnici ove prodavnice se zalažu što je moguće najviše. Našu matičnu

organizaciju ALPINA, TOZD Prodaju, i drugim prodavnicama, možemo upoznati čitajući Delo-življenje, pogotovo ako je štampan na srbskohrvatskom jeziku, što je redkost.

Nas kao radnike u ALPINI raduje svaki radni uspjeh radne organizacije, kao što smo se uvjerili na proslavi 30-godišnjice,

kada smo kolektivno posjetili tvornicu i tvorničke hale i upoznali se sa našim kolegama i radom u tvornici, gde smo bili srdačno i drugarski primljeni.

Osoblje, zaposleno u našoj prodavnici u Bihaću je: poslovođa Derviš Kadić, pomoćnice su: Četiba Vojić, Refika Džafirović.

Iz naše prodajalnice u Bihaću

Odgovornost in sistem ukrepov zaradi kršitev delovnih obveznosti

Delovna disciplina žal v praksi ni vedno največja. To ne ugotavljajo samo vodilni delavci, temveč tudi drugi delavci, ki poznajo razmere. Nekaj delavcev ne spoštuje delovne discipline in ne izpolnjuje svoje obveznosti tako kot bi morali. V delovnem razmerju vidijo določene pravice, ne pa tudi obveznosti in dolžnosti, ki so jih dolžni izpolnjevati.

Samoupravni sporazum o združevanju dela delavcev, je akt, ki ga delavci podpisujejo in se med seboj obvezujejo, da bodo spoštovali delovne obveznosti.

Delovnega vzdušja in delovne discipline ni mogoče vzdrževati z metodami, ki jih poznamo iz preteklosti; takšne metode s samoupravljanjem niso združljive, saj je v samoupravljanju socialna varnost človeka in njegov položaj temeljna vrednota. Delovno disciplino in vpliv na pravilno izpolnjevanje delovnih obveznosti moramo vzdrževati s pristnimi, človeškimi odnosi in le izjemoma posegati po disciplinskih ukrepih, ki pomenijo kazni zaradi kršitve delovne obveznosti. V sedanjem stanju je izrek takšnih ukrepov zaradi kršitev delovnih obveznosti, sicer še vedno nujnost, vendar mora biti izrekanje ukrepov v skladu z zakonom in samoupravnimi splošnimi akti. V skladu z zakonom o združenem delu in zakonom o delovnih razmerjih mora samoupravni splošni akt v temeljni organizaciji združenega dela določiti obveznosti in odgovornosti za njihovo kršitev. V zvezi s kršitvijo delovnih obveznosti pa se mora v tem samoupravnem splošnem aktu določiti kršitve delovnih obveznosti, ki se štejejo za hujše ali lažje kršitve, postopek, kako se

ugotavljajo kršitve določenih obveznosti, organ, ki začne in vodi postopek, ter izreka ukrepe, ki se uporabljajo proti delavcu, roke v katerih zastara uvedba in vodenje postopka, ter roke v katerih zastara izvršitev ukrepov.

Temeljni namen disciplinskega postopka ni izrek disciplinskega ukrepa, pač pa ugotovitev delavčeve disciplinske odgovornosti in vzgojno vplivanje na delavca. Pri izreku ukrepa je potrebno upoštevati različne okoliščine, ki so vplivale ali botrovale nespoštovanju delovne discipline, kakor tudi olajševalne in obteževalne okoliščine.

Izrečni ukrep je torej opozorilo delavcu, naj ne ponavlja več kršitev delovnih obveznosti, kakor tudi opozorilo drugim delavcem, naj ne kršijo delovnih obveznosti.

Disciplinskega ukrepa ni mogoče izreči, neposredno na podlagi zakona, podlaga za izrek vsakega ukrepa mora biti določena v samoupravnem splošnem aktu, ki pa mora biti v skladu z zakonom.

Komisija lahko izreče naslednje ukrepe:

- opomin
- javni opomin
- razporeditev na druga dela, oziroma naloge za čas, določen v samoupravnem splošnem aktu o delovnih razmerjih
- denarna kazen
- prenehanje delovnega razmerja.

Anton Gorjup, novi predsednik disciplinske komisije

OPOMIN IN JAVNI OPOMIN:

Razlika med obema ukrepoma je v tem, da je javni opomin moralno ostrejši od opomina.

RAZPOREDITEV NA DRUGA DELA OZIROMA NALOGE ZA ČAS, DOLOČEN V SAMOUPRAV-

NEM SPLOŠNEM AKTU O DELOVNIH RAZMERJIH:

Ukrep sme trajati le določen čas, vendar ne dlje kot eno leto. Disciplinska komisija bo pri izreku ukrepa morala določiti, koliko časa bo trajala taka razporeditev.

Na podlagi takega ukrepa je mogoče delavca razporediti na katerakoli dela, oziroma naloge, ki ne ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi, oziroma z delom pridobljenimi zmožnostmi. Ta ukrep se izreče, da se kršitelju prepreči še opravljati dela, pri katerih je zagrešil disciplinsko kršitev. Ta ukrep po svoji vsebini torej ni samo kazni, pač pa tudi posebna vrsta varnostnega ukrepa.

DENARNA KAZEN:

Denarna kazen se sme izreči samo za hujše kršitve delovnih obveznosti in to samo za tiste, ki so določene tudi v zakonu. Denarna kazen se lahko izreče največ do 10% zneska enomesečne akontacije osebnega dohodka. Izvršitev denarne kazni se lahko pogojno odloži za čas, ki ga določa samoupravni splošni akt. Pravomočna odločba disciplinske komisije o izrečni denarni kazni je izvršilni naslov. Denarna kazen je torej mogoče od delavca izterjati tudi brez sodne odločbe.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Samoupravna kronika

DELAJSKI SVET DELOVNE ORGANIZACIJE je na svoji 1. redni seji 15. 6. 1978 sprejel naslednje sklepe:

— Za predsednika delavskega sveta delovne organizacije je bil izvoljen Peter MLINAR, za namestnika pa Ivan URSIČ.

— Potrdil periodični obračun za I. tromesečje.

— Potrdil sklepe 12. redne seje odbora za izobraževanje.

— DS je potrdil poročilo splošno-kadrovske službe o številu izgubljenih delovnih dni v vseh primerih bolovanj v letu 1977.

— Zadolži se strokovne službe, da se ponovno poskušajo povezati z zdravstveno službo ter z njo navežejo boljše sodelovanje.

— Poskuša naj se dobiti informacije o tem, da bi Alpina dobila svojega zdravnika. Razmisli naj se tudi o prostoru in sredstvih za njegovo delo.

— Lojze KOPAC se imenuje za novega podpisnika v odsotnosti direktorja.

— Imenujejo se naslednji izvršilni organi delavskega sveta: odbor za izobraževanje, odbor za obveščanje, uredniški odbor, komisija za varstvo pri delu.

— Ostalim komisijam — komisija za izvajanje zakona o združenem delu, komisiji za inovacije, komisiji sklada skupne porabe, komisiji za letovanje, komisiji za uničenje šampilk, komisiji za ureditev arhivske dokumentacije, komisiji za organizacijo, sistemizacijo in

vrednotenje — pa se potrdi mandat za nadaljni 2 leti, glede na to, da so bile nekatere imenovane pred kratkim, ali pa, da je njihovo delovanje le občasno.

— Sprejel samoupravni sporazum o varstvu pri delu in pravilnik o gibanju tujcev.

— V javno razpravo, ki naj poteka od 16. junija do 15. julija 1978, se daje pravilnik o referendumu in volitvah ter pravilnik o obveščanju.

pod pogojem, da smo pri banki v stanju zagotoviti kreditiranje iz naslova sovlaganja.

— DS potrjuje dodatne investicije za nabavo strojev in naprav od 1. 1. 1978 do 31. 5. 1978, dodatne investicije osnovnih sredstev, izdelanih v lastni režiji v času od 1. 1. do 31. 5. 1978 in dodatne investicije po delovnih nalogih, ki še niso zaključeni.

Neposredne samoupravljalke

In samoupravljalci

— Prekine se dogovor o vzornosti informacijske službe. Ukinitev vzornosti ne sme vplivati na razvoj informacijske dejavnosti v delovni organizaciji.

— Sprejme se samoupravni sporazum med Alpino in Etiketo in se predlaga delavskemu svetu TOZD Obutev Žiri, da o njem razpravlja in ga sprejme

— Kombi registrska številka KR 329-88 se brezplačno prenese na Gasilsko društvo Brekovec.

— Kombi registrska številka KR 337-84 pa se odstopi za minimalni znesek Ribiški družini Žiri. V zvezi s tem je potreben še dogovor z Ribiško družino Žiri.

(Nadaljevanje na 7. strani)

Odgovornost in sistem ukrepov ...

(Nadaljevanje s 5. strani)

PRENEHANJE DELOVNEGA RAZMERJA:

Disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja je nedvomno najhujši disciplinski ukrep. Ne samo, da z izrekom tega ukrepa prizadeti izgubi pravico delati v določeni temeljni organizaciji, kar seveda vpliva tudi na socialno varnost prizadetega delavca. Delavcu, ki mu je bil izrečen tak ukrep, nima položaja začasnno brezposelne osebe, ker ni brez svoje krivde brez dela, torej tudi ne more uveljavljati pravice do denarnega nadomestila v času brezposelnosti.

Ukrep prenehanja delovnega razmerja je mogoče izreči samo za hudo kršitev dnelovne obveznosti, ki je opredeljena v samoupravnem splošnem aktu. Zakon je za primer navedel nekaj takih kršitev delovnih obveznosti, za katere se lahko izreče tak ukrep. Namen tega naštevanja primerov je opozorilo, katere so tako hude kršitve delovnih obveznosti. Zakon postavlja še zahtevo,

da mora biti kršitev tako huda, da se z njo povzročijo motnje v razmerju pri opravljanju del oziroma nalog ali da se z njo onemogoča ali obtežuje delo drugih delavcev ali da se z njo kako drugače moti delovni proces.

Tudi izvršitev tega ukrepa je mogoče odložiti za določen čas, ki pa ne sme biti daljši od enega leta.

Zakon pozna še odškodninsko odgovornost. V primeru, ko delavec namenoma ali iz hude malomarnosti povzroči škodo pri delu ali v zvezi z delom, jo mora povrniti. Odškodninsko odgovornost in odškodninski postopek vodi organ, določen v samoupravnem splošnem aktu.

To je le nekaj značilnosti poglavlja zakona o združenem delu in zakona o delovnih razmerjih, ki se nanašajo na odgovornost delavcev v združenem delu. Naj vam bodo kot pomoč pri dajanju pripomb na osnutek Pravilnika o delovnih razmerjih, ki bo v razpravi.

Marinka TUŠEK

(Nadaljevanje s 6. strani)

— Odobri se podaljšanje kratkoročnega kredita v višini 5.000.000 din za dobo 3 mesecev.

— Odobri se najetje kratkoročnega kredita v višini 5.000.000 dinarjev pri »Loka« Škofja Loka za dobo 3 mesecev.

— DS pooblašča komisijo sklada skupne porabe, da se Gasilskemu društvu Ledine dodeli dotacija v znesku kot so jih dobila ostala gasilska društva.

Komisija za delovna razmerja za DSSS je na 3. redni seji, ki je bila dne 5. 6. 1978, sprejela naslednje sklepe: Objavi se prosto delovno mesto poklicni gasilec, na delovno opravilo kuhanje obrokov se razporedi Marinka Tolar za nadomeščanje Mire Vehar za čas porodniškega dopusta. Marjeta Oblak se razporedi na opravljanje nalog kontrole materiala v skladišču. Bojan Bogataj se razporedi za opravljanje nalog modeliranja podplatov II. Martina Justin se razporedi za opravljanje nalog točenje brezalkoholnih pijač, Jana Kavčič pa na delovno opravilo posluževanje in vzdrževanje luknjača.

Na 3. redni seji komisije za delovna razmerja TOZD Obutev Ziri, ki je bila dne 6. 6. 1978, so člani komisije obravnavali predloge odločb za TOZD Obutev Ziri. Sprejet je bil sklep, da se predlog potrdi, upoštevajoč spremembe sprejete na komisiji.

Komisija za delovna razmerja TOZD Plastika je na 2. redni seji dne 19. 5. 1978 obravnavala predlog odločb za TOZD Plastika in sprejela sklep, da se

predlog potrdi z nekaterimi popravki. Komisija je obravnavala tudi sprejem in odpovedi delovnih razmerij in jih rešila pozitivno.

Prav tako je komisija za delovna razmerja za TOZD Obutev Gorenja vas, ki je bila dne 1. 6. 1978 obravnavala predlog odločb za TOZD Obutev Gorenja vas in ga potrdila z nekaterimi popravki. Sprejet je bil sklep, da se objavi prosto delovno opravilo kuhanje za TOZD Obutev Gorenja vas.

Komisija za delovna razmerja za TOZD Prodaja Ziri, je na 2. redni seji 23. 5. 1978 obravnavala razporeditve v prodajalnah in sprejela sklepe, ki so v skladu s Pravilnikom o osnovah in merilih delitve sredstev za osebne dohodke in skupno porabo ter o prejemkih za TOZD Prodaja. Prejete prošnje za sprejem v delovno razmerje in izjave za prenehanje so bile rešene pozitivno.

Na 3. redni seji komisije TOZD Prodaja 14. 6. 1978 so čla-

ni komisije odobrili prošnje za sprejem na delo v prodajalnah in sicer nekatere za določen čas, zaradi odsotnosti prodajalcev v času letnih dopustov. Komisija je pregledala tudi izjave za prenehanje in jih rešila pozitivno. Sprejet je bil sklep, da se Franci Mlinar, pripravnik, razporedi za opravljanje nalog organizacija grosistične prodaje.

Toliko o delu komisij za delovna razmerja po tozdih.

V ekspeditu kvalitetnejše in hitreje s sodobnim strojem

kadrovske novice

V mesecu maju in v prvi polovici junija se je število delavcev v naši delovni organizaciji precej povečalo, saj je nastopilo delovno razmerje kar 23 delavcev, z delom pa je prenehalo 13 delavcev.

V TOZD Obutev Ziri so stopili v delovno razmerje: Radmila Disić, Janez Oblak in Damjan Jereb, ki sta se vrnila iz JLA in Maksimiljan Jereb ter v obratu na Colu Silva Honomihl, Doroteja Bončina, Rozalija Rovani in Marija Škrlić. V Delovni skupnosti skupnih služb so bili v delovno razmerje sprejeti Jana Kavčič, Martina Justin in Drago Zakelj. Marjeta Oblak in Dragica Gregorič sta nastopili delovno razmerje v TOZD Obutev Gorenja vas. V TOZD Plastika je nastopil delovno razmerje Bojan Končan, ki se je vrnil s služenja vojaškega roka, Bernard Boško, Liljana Seljak in Stanislav Mlinar. V TOZD Prodaja so se zaposlili Jana Kotalj v prodajalni Ljubljana III,

Radojka Vuković v prodajalni Sarajevo, Jozo Mašunić v Travniku, Marjan Govekar v Kranju, ki se je vrnil iz JLA, Ivanka Kučmanić iz prodajalne Karlovac in Mira Kajtuz v prodajalni Sisak.

Z delovnim razmerjem v TOZD Obutev Ziri so prenehali: Maksa Kološa, Terezija Fortuna, Silva Rupnik, Ivanka Poljanšek ter v obratu na Colu Marija Vidmar in Nada Fabčić. V TOZD Plastika so prenehali z delom Marjan Eniko, Marjan Kavčič in Matjaž Demšar. V TOZD Obutev Gorenja vas je prenehala z delom Nada Istenić, v TOZD Prodaja pa Božena Šikić iz prodajalne Sisak in Nada Hočevar iz prodajalne Ziri. V Delovni skupnosti skupnih služb je z delom prenehala Viktor Žakelj.

**Poročili
sta se:**

Marinka Oblak in Nika Možina iz TOZD Obutev Gorenja vas.

Irma Frelih

10. jubilejni zbor gorenjskih aktivistov

Letošnji zbor gorenjskih aktivistov in borcev NOV je bil deseti po vrsti, torej jubilejen. Srečanja borcev, aktivistov, svojcev in mladine iz vse Gorenjske je tako postalo tradicionalno in je vsako leto v drugi občini. Letos je bil nadvse pomemben zbor v nedeljo, 11. junija v Kranju na razstavišču Gorenjskega sejma.

Organizator zbora je bila letos Občinska konferenca SZDL Kranj, zbrani množici pa je spregovoril predsednik Izvršnega sveta Skupščine SRS dr. Anton Vratuša.

Bogat kulturni program zbora, v katerem so sodelovali komorni pevski zbor Gimnazije ter folklorni skupini iz Nemilj-Podblica ter DPD Svoboda Predoslje, kot tudi za prijetni in zabavni del tega tovariškega srečanja, je pokazal, da so bile priprave res obširne in temeljite.

V tem je tudi pomen srečanj (zborov) gorenjskih aktivistov in borcev NOV, občanov Gorenjske

in predvsem mladine.

Za prvi zbor gorenjskih aktivistov bi pravzaprav lahko smatrali že pokrajinsko konferenco OF na Mosteh na Jelovici v maju 1944. Ta konferenca je imela predvsem delovni značaj, saj je bilo potrebno sklepe II. zasedanja AVNOJ-a tudi na Gorenjskem prenesti v prakso. Značaj zbora gorenjskih aktivistov lahko pripišemo tudi proslavi ob 10-letnici pokrajinske konference OF, ki je bila prav tako na Mosteh, in sicer maja leta 1954. Ze takrat je telesa želja, da bi tovariška srečanja prerasla v zbore, ki naj bi se jih udeležilo mnogo večje število aktivistov in borcev NOV in, ki naj bi imeli tudi širši družbenopolitični pomen. Prvo tako srečanje je bilo pripravljeno 7. septembra leta 1969 v Zelenikih. Tako se je danes zvrstilo devet zborov na področju občini Škofja Loka, Jesenice, Radovljica, Trzin, Kranj, Kamnik in Domžale.

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

na temo SKUPNA PORABA ZARES

V razgovoru so sodelovali:

Zoran KOPAC — Alpina Ziri, Pavla ERZNOŽNIK — Alpina Ziri, Andrej MLAKAR — Alpina Ziri, Anton GORJUP — Alpina Ziri, Slobodan POLJANSEK — ravnatelj Osnovne šole »padlih prvoborcev Ziri in Stefan ŽARGI — sekretar občinske izobraževalne skupnosti. Razgovor sta vodila Vladimir PIVK in Nejko PODOBNIK. Zapiske je pripravila Silva PIŠEK.

Bili ste predsednik konference delegacij v SIS žirovskega združenega dela. Ali je po vaši oceni delegatom in občanom znano, kaj delajo SIS in zakaj so se odločali na skupščinah SIS?

Zoran KOPAC:

Najprej bi govoril za delegate. Tisti delegati, ki so se udeleževali sestankov delegacij pred zasedanjem skupščin in samih

gacije smo bili v izvršilnih odborih. Za te bi lahko rekli, da smo imeli večkrat mišljenje, da je kaka stvar preveč že vnaprej pripravljena, dogovorjena.

Ali veste, kaj dela občinska zdravstvena skupnost? Prav gotovo se spomnite, da smo na zborih obnovili sporazuma tudi za to dejavnost. Kaj predlagate, da bi na tem področju izboljšali?

Pavla ERZNOŽNIK:

To je težko določiti. Če smo zasledovali vse naše sestanke po oddelkih in Delo-življenje, je bilo velikokrat navedeno kam bo šel denar. Na žalost pa se veliko stvari ni izpolnilo. Alpina odvaža veliko denarja. Verjetno gre ta denar za zdravstvo na republiški ravni. Škofja Loka je velika občina in ne ostane veliko denarja.

Potrebe v Zireh so velike. Obe ta se gradnja zdravstvenega do-

Nejko PODOBNIK:

Se vam zdi, da bi nasploh morali približati zdravstveno varstvo ljudem?

Pavla ERZNOŽNIK:

To je res treba. Pred časom smo dali denar za aparat za odkrivanje raka na dojki. Veliko je kritike. Nekateri ljudje so hodili na pregled v Ljubljano. Sedaj moraš biti dolgo časa bolan, da greš v Ljubljano na pregled. Na Jesenice pa je za Žirovce skoraj preveč oddaljeno.

Nejko PODOBNIK:

Kako ocenjujete preventivno zdravstveno varstvo zaposlenih?

Pavla ERZNOŽNIK:

Lansko leto smo šli na pregled; to je pravilno. Take preglede bi morali uvesti še za delavce drugih oddelkov.

Nejko PODOBNIK:

Kako dvigniti zdravstveno prosvetljenost ljudi?

Pavla ERZNOŽNIK:

Delo-življenje je zelo brano. Če bi zdravnik objavil kakšen članek, kako se odkrije kakšno bolezen. Vse ženske to z zanimanjem preberejo.

Od znanja delavcev je odvisen tudi uspeh delovnih organizacij. Ali se vam zdi, da na primer delavci Alpine lahko vplivamo na splošno in strokovno izobraževanje bodočih sodelavcev preko skupščin za izobraževanje? Če ne, kako bi po vašem to dosegli?

Andrej MLAKAR:

To je težko vprašanje. Delavci Alpine težko vplivamo na izobraževanje preko samoupravnih interesnih skupnosti. Delavci bi morali imeti stike z delegati, da bi se z njimi dogovorili za stališča. Prenašali naj bi želje na delegate, da bi jih ti posredovali naprej. Delegati bi morali imeti vpogled v gradivo in program te skupnosti za izobraževanje. Postavlja pa se vprašanje, kako te stike vzpostaviti. Kako bi se sestajali delavci in delegati.

vem, kako je to urejeno pri skupnostih. Deluje posebna izobraževalna skupnost za čevljarstvo stroko. Občinska kulturna skupnost bi morala dobiti stik s to republiško skupnostjo. Nujno bi bilo, da bi SIS poskrbela za usmerjeno izobraževanje delavcev Alpine in ostalih delovnih organizacij v kraju. Organizirali naj bi razne oddelke šol tako, da bi delavci skupne predmete obravnavali skupno, kasneje pa bi se lahko odločali za stroko, ki jih veseli. Poskrbeti bi bilo potrebno tudi za prekvalifikacijo že kvalificiranih delavcev. Morda koga nek poklic, ki ga opravlja ne veseli ali se je sprenil način dela. Tako bi imel delavec možnost za prekvalifikacijo. Vprašujemo se, kako je to urejeno v okviru te skupnosti, kako je to zamišljeno?

Stefan ŽARGI:

Najprej nekaj o organiziranosti.

skupščin prav tako dobro poznajo delo samoupravnih interesnih skupnosti in so se lahko odločali po svoji najboljši vesti in so seveda lahko posredovali predloge, ki so jih izoblikovale delegacije pred zasedanji katere so zastopali. Ze v začetku našega mandata, čeprav so bile takrat še nezaželenne, smo posebej v Alpini, čisto spontano oblikovali posebne delegacije, katere so bile sestavljene podobno kot so sestavljene današnje, tega drugega mandata. S tem smo dosegli, da so se ljudje, ki so bolj poznali določeno področje, udeleževali nekaterih sej in s tem dosegli boljšo kvaliteto odločanja in nepretrgano spremljanje posameznih vprašanj.

Za ostale delavce in občane pa mislim, vsaj če pogledamo Alpino in razmere na področju obveščanja skozi Informator in Delo-življenje, poleg tega še vsa ostala sredstva javnega obveščanja, da so lahko tisti ki so bila obravnavana na skupščinah. V sredini, kjer delam sam, so se ljudje dovolj zanimali in mislim, da so bili razgovori najboljše sredstvo za prenašanje informacij in mnenj.

Glede odločanja sem dobil moč občutek, da je na skupščinah že vnaprej vse pripravljeno, ljudje niso vedeli, da gre to preko izvršnega odbora in ostalih organov, ki pripravljajo to problematiko. Štirje člani naše dele-

ma in lekarne. Najbolj pa bi po udarila, da je želja nas vseh urejeno zobozdravstvo, vsaj za otroke, ki jih je že tako težko pripraviti, da gre k zdravniku. Čakalna doba je res prevelika. Tako je negodovanje upravičeno.

Nejko PODOBNIK:

Kaj menite o predlogu dr. Koširja, ko bi Alpina iz sredstev sklada skupne porabe »dokupila« dodatne usluge zobne ambulante?

Pavla ERZNOŽNIK:

To bi bilo zaželeno. Veliko je takih podjetij, ki imajo celo svojega zobnega zdravnika. Ljudem tako ne bi bilo potrebno hoditi v ambulanto med delovnim časom.

Ravno tako je za delavce Alpine velik problem za strokovno izobraževanje. Npr. izdelovalce gornjih in spodnjih delov. Ne

Kot je že tovariš povedal, imamo v občini občinsko izobraževalno skupnost, na ravni republike pa 14 posebnih izobraževalnih skupnosti za posamezne stroke. Te skupnosti delujejo pod okriljem izobraževalne skupnosti Slovenije. Posebne izobraževalne skupnosti in republiška izobraževalna skupnost skrbijo za izobraževanje nad osnovno šolo, osnovnošolska izobraževalna pa je prepuščeno občinski izobraževalni skupnosti. Tako je stanje sedaj. Prav gotovo pa ste že slišali, da se pripravljata reforma šolstva v takojenovanost usmerjeno izobraževanje. S tem pa je porasla tudi vloga občinske izobraževalne skupnosti, ki bo morala pripraviti vse potrebno za usmerjeno izobraževanje v okviru občine in iz biro programov. Pod okriljem občinske konference SZDL je bila ustanovljena posebna komisija, ki je pripravila program usmerjenega izobraževanja v občini. Komisija je tudi že pripravila poročilo v zvezi s svojim

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

delom in morda šte imeli možnost, da se s tem poročilom seznanite.

Katere smeri izobraževanja se bodo torej po predlogu komisije odvijale v občini:

— izobraževanje za strojno-kovinarsko usmeritve (v to skupino gredo vsi strokovni poklici različnih profilov do strojnega tehnika),

— hladilci, verjetno prav tako do nivoja tehnika,

— avtomehanska stroka, ki prav tako obsega več poklicev,

— lesarji, od specializiranega delavca v industriji do mizarja širokega profila oz. lesarskega delovodjo,

— čevljarji, prav tako industrijski čevljarji do obrtnega čevljarja,

— načrtuje se tudi prvi del usmerjenega izobraževanja za pedagoške poklice in sicer prvi 2 leti, kajti kasneje nadaljujejo s šolanjem v Kranju,

— potem izobraževanje v naravoslovno-matematični smeri, ki daje znanje bodočim strokovnjakom v proizvodnji.

To je program, ki je pripravljen v naši občini in je tudi že usklajen v skupščini gorenjskih občin.

Torej, po sporazumu se že zbirajo sredstva za zagotovitev potrebnih učnih prostorov oz. delavnic; naj povem, da Alpina dosedaj še ni prispevala sredstev.

S sredstvi, ki jih že zbiramo, naj bi tako zgradili izobraževalni center usmerjenega izobraževanja, kjer bi se odvijale vse te dejavnosti. Strokovni predmeti in praktično delo pa bi se odvijalo v posameznih delovnih organizacijah, pač glede na usmeritev. Naj povem ob tem še to, da je zelo vprašljiv obstoj čevljarške šole v Žireh. Čeprav ste omenili, da manjka ljudi v vaši stroki, moram povedati, da ni bilo čutiti posebne podpore s strani Alpine. Tako bo predvidoma glavni center za čevljarstvo stroko v Kranju, v Žireh pa bo oddelek tega centra.

Naj še nekaj povem o izobraževanju ob delu. Trenutno se s tem ukvarja Delavska univerza, ki svoje programe prilagaja povpraševanju. Tako se npr. zgodi, da organizira oddelek za administrativne poklice, kar je dosti krat v nasprotju z resničnimi potrebami v občini. Vendar je taka usmeritev Delavske univerze po svoje razumljiva, ker je od tega odvisen njen dohodek. Vem pa tudi, da je pred kratkim Delavska univerza v Žireh organizirala zelo uspešne oddelke kovinarske šole, kar je povsem v skladu z velikimi potrebami v Kladivarju in Alpini.

Seveda velja, da se bodo tudi že zaposleni delavci, če se bodo želeli izobraževati, morali vključiti v sistem usmerjenega izobraževanja.

Vladimir PIVK:

Vemo, da povsod velja načelo daj-dam. Denar za usmerjeno

izobraževanje bomo zbirali, ali pa bodo sprejeti programi tudi uresničeni?

Andrej MLAKAR:

Obstaja dvom, če je centralizirano izobraževanje vedno uspešno.

Neljko PODOBNIK:

Ali obstojajo kakšne možnosti, da bi splošen del usmerjenega izobraževanja organizirali tudi v večjih krajevnih skupnostih, če so zato sredstva, učni programi in kadri?

Štefan ŽARGI:

To še ni popolnoma dokončno urejeno. V začetku je bila misel, naj se mladi v prvi fazi izobražujejo tam, kjer so obiskovali osnovno šolo. Kasneje pa se je izoblikoval predlog, naj bi zaradi povečanih stroškov in kadrovskih težav ta sredstva usmerjenega izobraževanja centralizirali, medtem ko bi strokovni del čimbolj prenesli v delovne organizacije.

Naj povem še to. V okviru republiškega izobraževalne skupnosti je težko prodrati s kakšnimi predlogi. Prav zato so tudi bile ustanovljene posebne izobraževalne skupnosti, kjer bodo delovne organizacije imele neposredni vpliv na programe, kontrolo nad izvajanjem programov in trošenjem sredstev.

Ugotavljamo namreč, da v okviru SIS v občini vedno manjka denarja, medtem ko ga je na ravni republike pogosto preveč. Na ta sredstva pa nimamo posebnega vpliva.

Kar pa zadeva občinsko izobraževalno skupnost in trošenje sredstev pa lahko rečem, da so računi čisti. Poročilo o opravljenem in stroških objavimo vsako leto, drugo je seveda, če imajo ljudje možnost to prebrati.

Za rast medsebojnih in samoupravnih odnosov je pomembna splošna kulturna raven delavcev in občanov.

Kaj bi po vašem mnenju občinska kulturna skupnost v tem pogledu morala napraviti?

Anton GORJUP:

Vsekakor je za rast medsebojnih in samoupravnih odnosov izrednega pomena kulturna raven oziroma kulturno življenje v kraju, v katerem živimo. Vemo, da skoraj ni nobene prireditve — športne ali druge — v kraju ali v delovni organizaciji brez kulturnega programa. Da pa je v kraju lahko kulturno življenje, je potrebno materialna osnova. Vemo, da danes nobeno društvo, pa naj ima še tako zagane člane, ne more obstojati brez finančne podpore. Zato menim, da mora občinska kulturna skupnost pri sofinanciranju neke kulturne dejavnosti imeti nekoliko večjo vlogo kot jo ima sedaj. Ta skupnost bi morala imeti bolj materinski odnos do društev. Društvo, v katerem so

delujemo — Godbeno pevsko društvo Alpina — je lansko leto imelo okrog 20 milj. S din stroškov. Od občinske kulturne skupnosti smo dobili samo 4 milj. S din. Prav zato je naše delo odvisno predvsem od dobre volje delavcev Alpine. Dobimo še druge dotacije, nam delavski svet da finančno pomoč. Včasih pomaga tudi sindikat. Lansko leto smo od občinskega sindikalnega sve-

ta dobili 1 milj. S din. Vse drugo pa je na ramah Alpine.

Če pomislimo, da predstavljamo precej močno kulturno dejavnost in da precej sredstev priteče od nas (Alpina), dobimo iz občinskih sredstev le po kapljicah. Kulturna skupnost bi morala pri tem odigrati večjo vlogo. Ne vem kakšno pomoč imajo druga društva. S sredstvi, ki jih dobimo od občinske kulturne skupnosti, naše društvo ne bi moglo živeti.

Zelo zanimivo bi bilo, če bi lahko videli poročilo, koliko dobi posamezno društvo. Pravilno bi bilo, da bi društvo dobilo finančno pomoč po delavnosti in prizadevnosti. Ni pravilno da društvo, ki naredi malo, dobi veliko finančno pomoč ali obratno.

Neljko PODOBNIK:

Finančna sredstva so pomembna. Ali je mogoče še kakšna druga potreba kot samo denar; morda strokovna pomoč?

Anton GORJUP:

Vsekakor. Na vsak način je potrebna tudi strokovna pomoč. Npr. razna predavanja v zvezi s kulturno dejavnostjo, razni krožki, večkrat bi bilo potrebno kaj napisati za kulturno osveščanje ljudi. Marsikdo nas obsoja, ko gremo na vaje, pa čeprav tam vadimo.

Kultura je širok pojem, ne samo godba.

Kot dosedanji predsednika družbenopolitičnega zbora občinske skupščine vas prosimo, da ocenite delo samoupravnih interesnih skupnosti in njihovih organov in delegacij. Kaj predlagate, da bi resnično prišlo do pristnega dogovarjanja, sporazumevanja in sodelovanja med uporabniki in izvajalci?

Slobodan POLJANSEK:

Celovite ocene ne bom mogel dati, ker ne poznam delo vseh samoupravnih interesnih skupnosti, nekatera bolj, nekatera pa manj.

Nasploh velja za vse interesne skupnosti, da so v prvem mandatnem obdobju imele dosti začetnih težav. To tudi same priznajo. To je bil prvi mandat. Tudi sama občinska skupščina je imela veliko težav, prav tako tudi vsi trije zbori. Zato ni čudno, da so imele težave tudi skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, ki so se nekoliko bolj komplicirano sestavljene. Moram reči, da samoupravne interesne skupnosti niso v celoti zaživele tako, kot je bilo pričakovati.

Nekateri delegati so se redno udeleževali sej, nekateri pa niso prihajali. Te vezi so precej šibke. Sklepčnost oziroma ne-sklepčnost je bila velika pomanjkljivost prvega mandata. Dostikrat se je moralo delo prekiniti, ker ni bilo sklepčnosti. Tako to velja za delegacije krajevne skupnosti za SIS, zlasti na koncu. Na koncu so nekatere delegacije delovale samo formalno. Delegatski sistem za SIS v krajevni skupnosti je na koncu odpovedal.

Ze samo ime interesna skupnost pove, da gre za nek interes občanov. Edini recept, da delo zaživi je, vzbuditi interes pri ljudeh. Kako to doseči, ne vem. Vendar pa je to edina možnost.

Koncept delegatskega sistema je pravilno postavljen. Trenutno smo premalo zainteresirani, da bi delo res zaživele. Pri tem velja omeniti, da je bilo več težav pri zboru uporabnikov kot pri zboru izvajalcev.

Za samo delo interesnih skupnosti lahko stori marsikaj interesna skupnost sama, npr. gradivo za seje, dnevni redi itd. V zadnjem času smo opazili, da je skupščina mesto za dviganje rok. Ljudje morajo tvorno sodelovati. Priti mora do izmenjave mnenj. Nismo znali ničesar narediti, da bi ljudi vzpodbudili. Treba bo narediti korak naprej. Velja omeniti, da so nekatere skupnosti delale boljše, nekatere slabše, nekatere so začele s

(Nadaljevanje na 10. strani)

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

(Nadaljevanje z 9. strani)

svojim delom kasneje kot ostale.

Delo izobraževalne skupnosti je bilo kvalitetno, kritizirati pa moram delo kulturne skupnosti. Ni bilo politične moči v občini, da bi naravnala delo te skupnosti. Kulturna skupnost verjetno premalo prisluhne amaterski dejavnosti na terenu. Delež, ki ga daje kulturna skupnost za amatersko dejavnost je premajhen. Važno je, da je kultura vsestranska. Najbolj kvalitetna je tista, ki jo neposredni proizvajalci sami oblikujejo, ta ima tudi vzgojni pomen.

Ne moremo pričakovati, da bi v 4 letih zadeva stekla kot si želimo. Pomembno je, da imamo dober načrt. Z izkušnjami bomo odkrivali napake in jih seveda tudi odpravljali.

Nejko PODOBNIK:

Kako bi delavci Alpine dosigli, da bi se kulturna raven dvignila?

Anton GORJUP:

Ce je možno, da bi se Alpina preko kulturne skupnosti dogovorila za kako večje sodelovanje. Da bi prišla v Žiri drama, opera. Nekaj je Žirovec, ki hodi v Ljubljano na boljše predstave. Organizirali naj bi razna predavanja, razstave. To vse človeka izobražuje in bogati.

Ljudje, ki poskrbe za razne kulturne predstave, bi morali poskrbeti tudi za reklamo. Ta nam je pogosto bolj v sramoto kot ponos.

Pavla ERZNOŽNIK:

Mogoče bi ljudi navdušili s kakšnimi zabavnimi prireditvami.

Andrej MLAKAR:

Lahko bi pripravili izlet v novo galerijo s tem, da bi imeli strokovnega vodiča.

Ste sekretar občinske izobraževalne skupnosti škofja Loka. Kaj načrtujete, da bi olajšali delegatom sporazumevanje z delegatsko bazo in ustvarjalno sodelovanje delegatov na skupščinah?

Stefan ŽARGI:

Bilo je precej kritike na račun dela občinske kulturne skupnosti. Rečem lahko le to, da dokler se tam nekdo ne bo profesionalno ukvarjal s problematiko, zadeve ne bodo urejene.

Sredstva seveda gredo največ v profesionalne institucije, kot so muzeji, knjižnice.

Seveda bi morala kulturna skupnost v isti meri skrbeti tudi za amaterske dejavnosti in jih primerno financirati.

Tako pa lahko ugotavljamo, da kriterijev za delitev sredstev ni in pogosto se zgodi, da dobi morda več tisti, ki je bližje, ne pa tisti, ki bolj dela.

Tov. Kopač je omenil tudi, da pogosto na skupščinah pridejo že precej pripravljeni predlogi in delegati nimajo veliko mož-

nosti za spreminjevalne predloge. To čisto drži, vzrok pa je v tem, da so sredstva omejena in če bi prepustili delegatom, da v celoti pokrijejo vse potrebe, bi preveč obremenili gospodarstvo.

Seveda izredno važno je, da se pravilno dogovarjamo in usklajujemo interese. Če bi to delali le na sejah, bi bilo mnogo sej, ki ogromno stanejo. Torej rešitev je v ustreznem medsebojnem obveščanju.

Sklenjeno je, da naj bodo gradiva čim krajša, napisana v čitljivi in razumljivem jeziku in pravočasno poslana praviim ljudem. Predvideno je, da bi ob tem sodelovali z občinskim INDOK centrom in njegovim glasilom, ki bi ga prejeli delegati, in drugimi sredstvi javnega obveščanja, med drugim glasili delovnih organizacij. Sklenjeno je tudi, da bi gradivo in povzetke pošiljali vsem delovnim organizacijam, delegacijam, konferencam delegacij in krajevnim skupnostim. Število gradiv bo odvisno tudi od števila delegatskih mest (340 izvodov za posamezne SIS).

Predvideno je, da bi vsi delegati tako dobili povzetke gradiv, vodje delegacij pa celotna gradiva. Tako bi delegat, ki ga določeno vprašanje bolj zanima, lahko pogledal širše gradivo pri vodji delegacije.

Vladimir PIVK:

Kako bodo SIS usklajevale sklice skupščin, da se delegacijam ne bo treba neprestano sestajati. To je bilo dosedaj, ko smo imeli splošne delegacije izredno težavno.

Stefan ŽARGI:

Iz dosedanjih splošnih delegacij se je samo v okviru občine napajalo 14 skupščin SIS. Razumljivo je, da je tako postal sistem neučinkovit. Seveda so stvari zastajale tudi pri mnogih delegacijah. Če smo hkrati poslali gradivo za več SIS, so nekatere obravnavale le del gradiva.

Računamo, da bo z organizacijo skupnih strokovnih služb ISS zadeva precej boljša. Sedaj se je v te strokovne službe vključilo 8 SIS.

V okviru teh strokovnih služb bo lahko teklo usklajevanje tudi v pogledu sklicevanja sej. Seveda brez težav ne gre, kajti priprava gradiv je veliko delo, poleg tega pa so sklici odvisni tudi od zasedanj republiških skupščin SIS.

Pa še to. Npr. zdravstveno in invalidsko pokojninsko skupnost, ki sta bolj regijskega značaja, se pogosto obnašata čisto po svoje.

Nejko PODOBNIK:

Usklajevanje v pogledu sklicev skupščin je še vedno potrebno. Čeprav nimamo več splošnih delegacij, pa imamo združene delegacije. Zato je potrebno, da imamo združene dele-

Ko ste govorili o obveščanju in objavi povzetkov naj povem, da mi že objavljamo v našem Informatorju povzetke gradiv, ki prihajajo iz SIS. Res, da to še ne delamo sistematično, vendar menim, da je vsem nam v veliko pomoč pri dogovarjanju.

Se besedo o skupnostih, kot je npr. zdravstvena. Vemo, da ima-

Stefan ŽARGI:

Naj na koncu opozorim še na nekaj. Strokovne službe SIS so tudi zato, da se nanje obračate. Če imate kakršnakoli vprašanja, kakršnekoli predloge, mi smo tu zato, da vam pomagamo. Da sodelujemo.

Kje in kako bomo letovali?

Po dolgem obdobju dežja je posijalo sonce, ki je mnoge spomnilo na to, da se bliža čas dopustov.

Komisija za letovanja pri nas ni čakala lepega in toplega vremena, temveč je začela z delom še predno je skopnel zadnji sneg. To je potrebno zato, da z razpisom letovanj ne mudimo in da imajo tisti, ki se odločajo med letovanji v naših hišicah oz. prikolicah in ponudbami turističnih agencij, še dovolj izbire.

Letos so bila razpisana letovanja ob morju v Umagu in Banjolah, v zdravilišču Cateške toplice in v Kranjski gori. Pri izbiri krajev za postavitev novih prikolic smo upoštevali rezultate ankete, po katerih so največ glasov dobila Kranjska gora in Cateške toplice. Na razpis je prišlo 59 prijav za Umag, 70 za Banjole in 9 za Cateške toplice. Za Kranjsko goro ni bilo prijav.

Ob prvem pregledu je kazalo, da Umag ne bo zapolnjen, Banjole ne bi mogle sprejeti tolikšnega števila prijavljenih, za prikolic v Cateških toplicah pa je bilo prijav zadostno, da se je komisija le odločila, da prikolica ostane v toplicah. Računali smo, da se bo razmerje med Umagom in Banjolami spremenilo v korist Umaga, ko nam je restavracija Zveze borcev odpovedala možnost prehrane. Vendar se to ni zgodilo. Prijav-

mo občinsko zdravstveno skupnost, ki mora skrbeti, ali bi vsaj morala za mnogo stvari na področju zdravstva. Ne samo za zdravstveno kurativo, temveč preventivo, prosvetljevanje ipd. Tako pa regijska zdravstvena skupnost dostikrat opravi vse. To bi morali preseči.

ljeni so vztrajali pri letovanju v prikolicah, zato se je komisija odločila, da prikolice iz Umaga prepelje v avtokamp Stupice, ki je le nekaj kilometrov oddaljen od Banjol in kjer je tudi restavracija.

Tako so bile rešene vse prijave, ki so prispele v razpisnem roku, razen 2, ki jih je komisija uvrstila na manj ugodne termine in ki jih prijavljeni niso sprejeli.

Cena za uporabo prikolice v Stupicah je 81,50 din dnevno, cena za Banjole še ni določena, vendar bo nekoliko nižja kot v Stupicah. V Umagu pa je cena polnega penziona v sezoni 120,00 din, turistična taksa pa 5,00 din dnevno po osebi. Za otroke do 12 let starosti pa znašajo oskrbni stroški 84,00 din dnevno.

Se na nekaj bi želela opozoriti in sicer na to, da je veliko slabše volje vsako leto na račun slabega čiščenja hišic oziroma prikolic in na račun inventarja, ki med letom »izgine«. Zato naprošamo vse uporabnike hišic, da pazijo na inventar in da poskrbijo za čistočo v hišicah, preden predajo ključ.

Vsem, ki bodo letovali v naših hišicah, naj povem, da naj nikar ne pričakujejo hotelskega udobja, ker ga ni. Obenem pa želim vsem veliko toplih in sončnih dni ob morju ali v planinah.

Marija KASTELEC

OD BORCA DO INSPEKTORJA V SLUŽBI LJUDSTVA

»Že od nekdaj me je veselila telmika, hkrati pa sem kot otrok rad imel orožje,« pripoveduje Franc Zakelj.

Doraščal je v najtežjih časih. Vojno je poduhal prav od blizu, star od 11 do 15 let. »Bil sem v kurirski skupini in sodeloval v narodnoosvo-

kovo bando in šokantnih pri-zorov, ki smo jim bili priča.«

Naš rojak, ki je od milični-ka napredoval preko koman-dirja milice do inšpektorja,

nadaljuje: »Človek v tem poklicu je stalno na preizkusu. Ukrepati mora hitro, razumno, predvsem pa človeško in pošteno. Na zakonitost ne smeš pozabiti nikdar!«

Kakšna je vaša ocena položaja Milice sedaj?

»Zlasti v zadnjem času je veljava in ugled naše službe zelo porasla. To se vidi po

bodilni borbi d 28. maja 1943, od leta 1944 pa so mi priznali dvojno štetje. Skupaj z očetom sem jeseni 1944 doživel tudi ognjeni krst. To je nepopisno doživetje,« obuja spomine.

Potem je prišla svoboda. Želje so bile eno, možnosti pa drugo. Tako je po stari

žirovski navadi pristal med čevljarji, se izučil in se zaposlil v sedanji Alpini, tja do jeseni leta 1949.

»Pokazala se je prilika in tako sem tedaj odšel v srednjo strokovno miličniško šolo. Že prvo leto sem spoznal, kam lahko pripelje zločinstvo. Spominjam se časov, ko smo lovili zloglasno Palč-

podpori posameznikov, obveščanja občanov pri raznih akcijah in neposredna pomoč miličnikom pri posredovanju.«

Dela tudi izven poklica, v družbenopolitičnih organizacijah, zlasti v Zvezi komunistov se funkcije kar vrstijo.

S strelstvom se ukvarja že ves čas. Tudi tekmuje; priznanja kažejo, da kar uspešno.

Konjiček mu je tudi lov.

»Kaj načrtujem?« ponovi vprašanje, »odhajam v pokoj. Vrnil se bom v Žiri in prevzel domačijo.«

Očitno bomo obiskovalci žirovske trim steze v Klobučarjavem lazlu lahko v kratkem pokramljali, obudili spomine, zastavili novo z našim tokratnim gostom.

Tekst: Nejko PODOBNIK
Foto: Franc JESENKO

Cesta proti Logatcu julija

Kakor je dogovorjeno, izgleda, se bo gradnja ceste proti Logatcu pričela julija.

Na razpolago je 11.600.000 din Cestne skupnosti Slovenije. Do kam bodo ta sredstva zadostovala, je odvisno od različnih okoliščin. Obstajajo možnosti, da bi deloma lahko pocenili gradnjo na račun gradbenega materiala za podlago asfaltu.

Velja omeniti še, da je Socialistična zveza sprožila akcijo, naj bi občani, ki imajo zemljišče ob cesti, odškodnino odstopili za ureditev avtobusnih postajališč. Občani so večinoma sprejeli to pobudo.

N. P.

Kulturna kronika

VRATA PRI PETRČ — VRH NAD ROVTAMI ST. 6

Lesena rezljana vrata in portal v lesu, ki posnema kamnite monumentalne vhode, so tako kot večina tovrstnih primerkov iz konca 19. in začetka 20. stoletja, simbol veljave in razgledanosti lastnika hiše. Mojster, ki je vrata izdelal, se je zgledoval po sodobnih vzorcih bukvalnih in po takrat modernih primerkih, ki jih največkrat srečamo na gostilnah ali v župniščih. Tradicionalno baročno obliko portala in konstrukcijo vrat je posodobil s svetlobnim poljem, ki ga uokvirja silhueta »girlande«, polja pa je v lepem ritmu oblikoval najprej s strogim geometrijskim likom (rombom), nato z živahnejšo rozeto, ki spominja na sončno kolo in končno s podobama dveh stiliziranih, heraldičnih levov. Vse skupaj pa je poudarjeno in uokvirjeno z motivom jonsko-rimskega stebrička med obema vratnima kriloma ter lesenim marmoriranim portalom. Gre torej za likovni detajl na skromnejši podeželjski arhitekturi, ki še ob koncu 19. stoletja združuje baročne in historicistične elemente v zanimivo likovno pričevanje o kulturni ravni tistega časa in hkrati o vseh mogočih vplivih in usledinah, ki so to raven formirale.

dr. Ivan Sedej

Prvi obrambni dan v Žireh »Žirk '78«

VEŠ KAJ STORITI, KO ZASLISIS ZAVIJAJOČI ZVOK SI-RENE

Danes že vsak dan beremo v časopisih in revijah sestavke pod naslovom **OBRAMBNI DAN** ... , kateri so že toliko podobni drug drugemu, da se največkrat menja le datum, kraj ter posamezne številke udeležencev.

Nas namen ni da bi našteval, da sta se sestala svet KS in odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Na izredni seji je odbor ocenil zunanji vojno-politični položaj in sklenil preveriti pripravljenost vseh dejavnikov splošnega ljudskega odpora v kraju. Tudi ne opisovati, kako so kurirji urno odšli in v kakšnem času so bile pripravljene vse enote civilne zaščite, narodne zaščite, teritorialne obrambe in drugi dejavniki splošnega ljudskega odpora; kako so se oglasile sirene in opozarjale na nevarnost zračnega napada, itd. Saj smo vse to lahko spremljali in tudi sodelovali. Mogoče bi bilo potrebno poudariti, da je prvič sodelovala enota TO KS in da smo videli svojo lastno vojsko, ki ima nalogo da v morebitni vojni brani svoj domači prag, najožji del domovine in krajevno skupnost. Da je v trenutku zračnega napada bilo v osnovni šoli okrog 600 učencev in da so enote civilne zaščite KS uspešno izvršile svoje naloge v reševanju ranjenih in gašenju požara. Da smo v tej vaji zaigrali tudi sprejem večjega števila evakuirancev. Tako smo preverili uresničljivost tudi tega dela obrambnega načrta in da so organi, ki so spremljali vajo dali dobro oceno vsem sodelujočim, kakor tudi organizatorjem. Sodiimo, da bi vaja dobila še bolj zaokroženo celoto, če bi vse delovne organizacije imele dela prost dan, kakor je bilo prej dogovorjeno. Tako so bile na žalost nekatere enote precej okrnjene. Nadalje menimo, da se nekatere družbenopolitične organizacije niso dovolj resno vključile v priprave na vajo, kar bi sigurno dalo še boljše rezultate na terenu.

V tem sestavku želimo poudariti da »OBRAMBNI DAN« ni namenjen samo posameznim dejavnikom (civilna zaščita, narodna zaščita, teritorialna obramba), temveč je to dan slehernega krajana, kajti v morebitni vojni ali v drugih izrednih razmerah (večji potres, požar, po-

plava) bomo lahko prav vsi prizadeti ne glede na starost, spol, ali vojni razpored in zadolžitve v SLO. Zato je tudi obrambni dan namenjen nam vsem, da bi se spomnili med drugim na pomen »ALARMNIH ZNAKOV« in na dolžnosti, ki nas obvezujejo, na katere želimo tebe, dragi bralec spomniti:

— ali si storil vse, kar je tvoja dolžnost, ko si zaslišal 60 sek. zavijajoče znamenje, kar pomeni nevarnost zračnega napada?

— ali si pomislil, kje imaš prvo pomoč v hiši?

— ali si se spomnil, da še nisi izpolnil zakonske obveznosti, da bi nabavil osnovne pripomočke za osebno zaščito, razkuženje in razstrupitev?

— ali izključil glavno varovalko električne energije in zaprl vodovodni ventil?

— ali si ugotovil, kako je z enomesečno rezervo prehrane?

Vemo, da nimamo primernih stalnih zaklonišč, zato je toliko težje. Ali si pomislil in poiskal najvarnejše mesto zase, za svojo družino v hiši ali na svojem delovnem mestu, če si bil na delu?

Še enkrat dragi bralec; sodimo, da bo obrambni dan v krajevni skupnosti dobil pravi pomen takrat, ko bo vsak krajan našel in zavzel svoje mesto ter bo ta dan tudi aktivno sodeloval s svojo družino, delovnem in družbenem področju dela in življenja. Da se bo vsak poglobil v dani položaj in pozabil na tisto besedo — vaja.

Nekdo je prišel ob koncu vaje in mi rekel: »Ali je res potrebno, da preganjamo toliko ljudi kar tja v en dan, ali ni škoda denarja in časa?« Menim, da je ta pozabil na večkrat izgovorjene in zapisane Titove besede: »Kolikor več znoja v miru — toliko manj krvi v vojni«. Drugi komentar ni potreben. Kajti tam, kjer gre za človeška življenja, ne moremo govoriti o CENI!

Organizatorji obrambnega dne »ŽIRK-78«

UČENCI VEDO — KAJ STORITI

Osnovna šola je v okviru obrambnega dne KS izvajala svoj program, ki je vseboval obnašanje in ukrepe ob zračnem napadu, evakuacijo in delo na evakuacijskem prostoru. Cilj vaje je bil spoznavanje otrokovih reakcij v določenem položaju in razmerah in delo osebja šole z učenci. Že ob izdelavi plana smo

se zavedali, da bo vaja uspela, če bo sleherni učenec zaposlen. Tako smo učence razdelili v tri bataljone s četami, vodi in operativnimi enotami. Vsak učenec je imel oznako skupine, kateri pripada.

Vaja se je začela ob 8. uri s poukom v šoli, kjer smo dali navodila in pojasnila v zvezi z obrambnim dnem in pomenom obrambnih priprav. Ob alarmu, ki je najavil zračni napad, smo se umaknili v kletne prostore. Žal za vse ni bilo prostora, saj smo imeli na šoli vse učence, tudi popoldanske. Po končanem alarmu ter prikazu gašenja požara, kar so izvedli gasilci in reševanje enot civilne zaščite, smo se umaknili na evakuacijska mesta, v gozd proti Goroškemu griču. Tu pa so učenci prevzeli zadolžitve, učitelji so bili le usmerjevalci dela.

Učenci 5., 6., 7. in 8. razreda so prevzeli naloge operativnih enot. V gozd so popeljali učence 1., 2., 3. in 4. razredov. To je opravila evakuacijska skupina. Skupina za zavarovanje je postavila straže na vsem območju. Sanitarna skupina si je v gozdu pripravila prostor in vso opremo. Delovna skupina je postavila šotore za določene namene. Skupina za preskrbo je ponesla malico in jo s kurirji razdelila

na terenu. V gozdu je delovala informativna služba, ki je natisnila dva izvoda priložnostnega glasila in ga razposlala učencem, ki so bili na posameznih mestih evakuacijskega prostora. Gasilska skupina je požarno varnostno uredila mesta in imela pri sebi opremo za gašenje požara. Kulturna skupina je pripravljala program za miting. Naj še enkrat poudarim, da so vse to opravljali učenci sami in opazovalci vaje niso imeli občutka, da je v gozdu skoraj 700 otrok, saj je bila disciplina izredna.

Posebej naj poudarim, da imajo veliko zaslug za uspeh vaje zunanji sodelavci. To so gasilci, enote civilne zaščite in člani teritorialne enote, ki so učencem pokazali in povedali veliko stvari o gašenju požarov, preventivi, reševanju, prvi pomoči, sporazumevanju orožja in ostalem. Vse to so spoznali učenci višjih razredov. Za učence nižjih razredov pa so skupno z učitelji lepo poskrbeli člani Zveze borcev naše KS. V velikem številu so se odzvali našemu vabilu za sodelovanje. S svojo navzočnostjo in pripovedovanjem so obudili spomine na našo revolucijo in tako kot živi pomniki naše zgodovine, prikazali pomen obrambnih priprav.

Marjan KOČVAR

Gradnja kanalizacije septembra

Okvirni dogovor med predstavniki delovnih organizacij, krajevne skupnosti Žiri, občinske samoupravne komunalne interesne skupnosti, predstavniki banke in izvajalcem TOZD Komunalna Tehnika Škofja Loka predvideva gradnjo kanalizacije že septembra.

Predračun stroškov, ki je bil pripravljen na podlagi projekta, je izdelan, treba se je le še dogovoriti, kako te stroške pokrivati.

Gre za pokrivanje tekočih stroškov in stroškov dodatne gradnje. Okvirno je dogovorjeno, naj bi bila kanalizacija v vsej občini enaka, to je okrog 3,00 din na m³, za Žiri pa velja, da so stroški, glede na manjši pretok, višji kot npr. v Škofji Loki, pra vtako pa bomo morali s skupnimi močmi odplačevati tudi dolgove. Razliko med večjimi stroški tekočega vzdrževanja kanalizacije in stroški, ki izvirajo iz dodatne gradnje kanalizacije, pa naj bi pokrilo združeno delo na Žirovskem.

Predvidoma bi to pokrili iz prispevkov za uporabo mestnega zemljišča, polovica razlike skozi ceno kanalizacije delovnih organizacij in polovica po številu zaposlenih.

Seveda se bo potrebno v zvezi s tem še dokončno dogovoriti. Predvideno pa je, da bi delovne organizacije do 10. julija na delavskih svetih sprejele samoupravni sporazum o sofinanciranju celotnega projekta.

28. junija je izvršni odbor občinske samoupravne komunalne interesne skupnosti dal soglasje že glede na srednjeročni plan in predvideno gradnjo.

Tako bo v juliju TOZD Komunalna Tehnika Škofja Loka predložil banki komplet načrt gradnje s predračunom stroškov in podpisanim samoupravnim sporazumom žirovskih delovnih organizacij. To bo tudi osnova za najetje kredita in gradnjo.

N. P.

Kanalizacija po planu

Splošno gradbeno podjetje »Tehnik« TOZD komunalne dejavnosti iz Skofje Loke je že izdelalo investicijski program gradnje kanalizacije v Žireh. Le-ta v glavnem prikazuje način pokrivanja stroškov za gradnjo glavnih kanalov in čistilne naprave.

Kot pravijo, bodo z gradnjo pričeli jeseni, do takrat pa je potrebno pripraviti še vso potrebno dokumentacijo. Predvideno je, da bi v približno dveh letih tako gradili glavne kanale in čistilno napravo.

Kako bodo ti kanali potekali, si lahko ogledate na skici. Stroški pa bodo v glavnem pokrivali takole:

a) Sredstva krajevne skupnosti Žiri iz referenduma in prispevka za nadomestitev stavbnega zemljišča, zbranega na področju Žirov. Pri tem je za obdobje do vključno 1980. leta predvidena dotacija KS Žiri k izgradnji objektov in plačilu anuitet v višini 2.500.000 do 3.000.000 din letno. Po izteku referenduma bo KS Žiri skupno z občinsko samoupravo komunalno interesno skupnostjo dala manjkajoča sredstva.

b) Kredit Ljubljanske banke za izgradnjo primarne kanalizacije in čistilne naprave in sicer

v višini 73,2 % skupne investicijske vsote. Odplačilna doba in obrestna mera po pravilniku, predvidoma na 15 let, s 4 %-no obrestno mero.

c) V srednjeročnem planu območne vodne skupnosti Gorenjske, je za izgradnjo primarne kanalizacije in čistilne naprave v Žireh predvideno 2.000.000 din kredita. Po sedanjih pogojih je odplačilna doba 15 let in 2 %-na obrestna mera.

d) Sredstva delovnih organizacij, stanovanjske gradnje in krajevne skupnosti Žiri, za priključitev fekalnih voda na javno kanalizacijo.

Vsi priključki na javno kanalizacijo, plačajo pristojbino oz. delež za primarno kanalizacijo in čistilno napravo v višini, ki velja za priključitev v Skofjo Loko.

e) Lastna sredstva kanalsčine
f) Namenska sredstva OSKIS in KS:

Obremenitev investitorjev je najhujša v obdobju dveh do petih let po končanju investicije, ker je objekt dograjen, anuitete je nujno odplačevati, proizvodnja, oz. v našem primeru priključene količine kanalskih voda še ne bodo takšne, kot v kasnejšem obdobju (ne bodo dograjeni še vsi ulični kanali in hišni priključki), vpliv inflacije v kratkem obdobju tudi še ni občuten, stara miselnost pri porabnikih vode še ni v celoti spremenjena, zato OSKIS (občinska samoupravna komunalna interesna skupnost) in krajevna skupnost v tem kritičnem obdobju finančno pomaga s premostitvijo za nekaj let pri odplačilu anuitet.

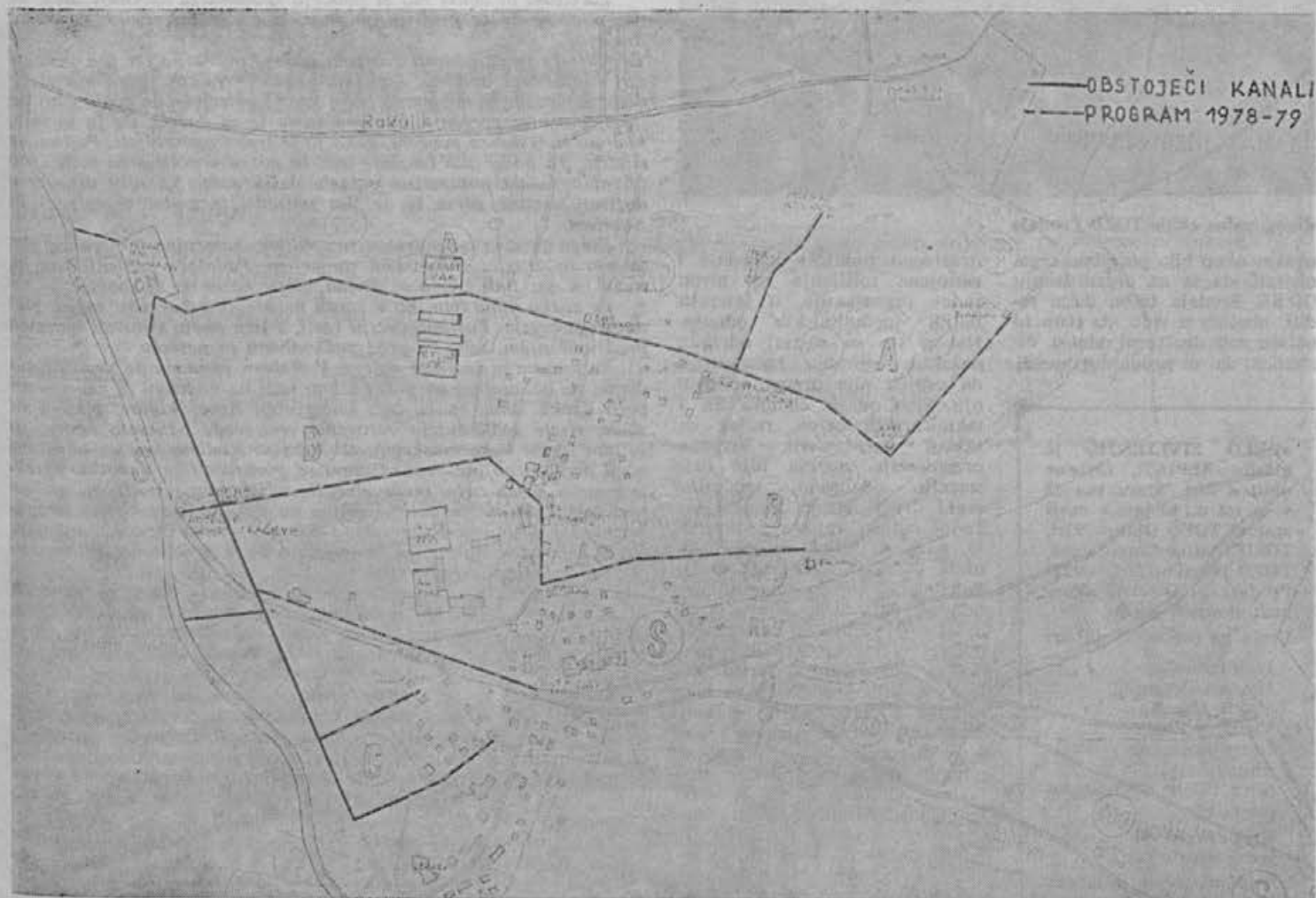
V pogledu nadaljnje gradnje, to je sekundarnih in uličnih kanalov je bilo dogovorjeno, naj se hkrati z gradnjo glavnih kanalov pripravi vse potrebno, da gradnja ne bi zastajala.

g) Sredstva delovnih organizacij za priključitev meteornih voda na primarni kanal. Vsak priključnik pred priključkom plača 50 % ponovno ovrednotene vrednosti stroškov izgradnje primarnega kanala, ki se ga koristi.

h) Premostitveni kredit Ljubljanske banke v višini 2.000.000 dinarjev predvidevamo za obdobje, dokler območna vodna skupnost Gorenjske ne bo odobrila in izločila sredstev po srednjeročnem programu.

Predračunski stroški aprila 1978 znašajo 29.852.000 din, s predvidenim 20 % povišanjem pa 35.822.700 din.

Na pogovoru žirovskih gospodarstvenikov, ki je bil v začetku junija in ob sodelovanju novega predsednika izvršnega sveta SO Skofja Loka Petra Petriča, so zlasti poudarili, naj bodo kriteriji za financiranje povsod v občini enaki.

Tako bo izgledalo glavno omrežje kanalizacije

Gdje je naša svijest?

»Drugarski i sportski susreti« održani — zašto slab odaziv?

Na inicijativu OOS Prodaja organizirani su »Drugarski i sportski susreti«, održani u Ziriju dana 30. 4. i 1. 5. 1978. Uz obilazak postrojenja tvornice, članovi Saveza komunista Izvršnog odbora Prodaja održali su zajednički sastanak. Na sastanku smo razgovarali o potrebi bolje društvene i političke suradnje na nivou radne organizacije »Alpina« i želji da se članovi Saveza komunista na terenu organiziraju i aktivno uključe u rad društveno političkih organizacija. Prevladavalo je njenja da u prodajnoj mreži

ima 20 članova SK, da je 68 radnika izrazilo želju pristupanja u članstvo, nameću potrebu navedene podatke i provedu u život.

Sportski susreti održani su u tri discipline (stolni tenis nije održan radi slabe organizacije) mali nogomet, šah i balinjanje. Najviše uspjeha ostvarili su takmičari ekipe OOUR Prodaja. Na svečanom proglašenju rezultata najuspješnije ekipe primile su prigodne pokale i diplome.

Organizacija »Drugarskih i sportskih susreta« imala je određeni cilj. Takmičarski dio bio je podređen želji neposrednog kontakta i zbliživanja radnika,

Zmagovalna ekipa TOZD Prodaja

ovakav skup bilo potrebno organizirati, da se na organiziranju OOS Prodaja treba dalje raditi, imajući u vidu, da nam to nalažu naši društveni odnosi. Činjenica da u prodajnoj mreži

društveno političke suradnje i razmjene mišljenja na nivou radne organizacije, u interesu boljih međuljudskih odnosa. Nakon što su susreti održani, nažalost, moramo konstatirati da uspjeh nije prema očekivanju. Slab odaziv članova SK i takmičarskih ekipa, razlog su takvoj konstataciji. Vrijeme organizacije susreta nije najsmretnije odabrano, međutim svaki drugi termin išao bi na štetu radnog mjesta i prometa, a to se željelo izbjeći. Nemože se opravdati nedolazak pojedinaca, koji su dolazak neodložno najavili ili izjava pojedinaca iz centrale, da trgovci dolaze na vikend, što nije razlog da oni ostanu u Ziriju. Pitam se, gdje je naša svijest kao radnika i članova SK? Nakon 30 godina u tom pogledu i našem interesu bilo je potrebno odvojiti nešto svog ličnog slobodnog vremena i nismo položili ispit. Nisam jednom čuo izjavu o privrženosti našoj radnoj organizaciji, interesira nas, dali se ta privrženost očituje samo u primjeru ličnog interesa? Na to pitanje želio bi dobiti odgovor, posebno od drugova koji su najviše zakazali.

Jakob ČELIK

Z enega mnogih pohodov

Našim planincem na pot

Spet smo na tem, da odrinemo v gore. Obetajo se nam lepi in zanimivi dogodki, naužili se bomo sonca in vsakovrstnih doživetij, spoznali nove znanice in prijatelje, morda celo življenjske sopotnike.

Skoro gotovo pa se bomo na teh poteh soočali tudi z različnimi težavami in nalogami, ki jih bo pred nas postavila gora ter jih bomo morali reševati.

Začetniki in neuki naj si poiščejo sposobnega spremljevalca. Se najboljše bo, če se pridružijo izletu, ki ga je pripravilo planinsko društvo.

Cilje je treba izbirati svojemu znanju primerno ter jim prilagoditi tudi svojo opremo. Poučimo se najprej, kaj potrebujemo za določeno pot in si nabavimo tisto, kar je potrebno, da svoje namene izpeljemo brez tveganja. Oprema sama še ni dovolj. Če jo imamo, bodimo tudi dobro poučeni, kako jo je treba uporabljati. Pazimo se snežišč. Ta bodo tudi letošnje leto še pozno v poletje in morda do jeseni opredela posamezne predele naših gor. Na njih utegnemo doživeti usodne zdrse in se jim ubraniti le z dobro opremo in znanjem.

Dolga zima in od potresov razrahljana kamenina je nevarna plezalcem in drugim planinskim romarjem. Padajoče kamenje utegne točiti na nas tudi živina in divjad, zlasti kozorogi in gamsi.

Le redko mine leto, ko v gorah ne premine kak oboževalec planinskega cvetja. Pustimo cvetju rasti, s tem bomo varovali naravno pred uničenjem, sebe pa pred poškodbami in nesrečo.

Pazimo na vremenske pojave. V slabem vremenu ne zapuščajmo doma, ne odhajamo na pot. Pazimo tudi na nadelani in zavarovani poti. Vsaka zima, vsako leto onesposobi nekaj klinov, plazovi in skale, strele poškodujejo varovalne vrvi, vode odnesejo opore, tu in tam izgine kaka markacija ali kačipot. Hodimo torej z odprtimi očmi in pozorno, ne obotavljajmo se povprašati za napotke. Strela je v naših gorah redni uničevalec. Ne odrekaajmo ji dolžnega spoštovanja. V slabem vremenu ne silimo na izpostavljene konice in grebene, ne vedrmo pod drevesi, še posebno, kadar smo na prostem. Naglo se umaknimo z vrha, če opazimo da je ozračje naelektreno in če se bližajo nevihtni oblaki!

Na noben način se ne spuščajmo na brezpotja. To ni za planince, ki so vajeni le hoje po nadelanih in zavarovanih poteh. Če smo zašli s poti, se skušajmo čimprej vrniti do zadnje markacije oziroma steze. Če se na to zdi nemogoče, počakajmo ali pokličemo na pomoč!

Plezalci naj se še pred vstopom v steno spomnijo naukov iz alpinistične šole. Vedeti morajo, kje poteka smer, v kateri bodo preiskovali svoje sile in uživali v zračnih pogledih. Planinci in alpinisti, ki so usmerili svoje poglede na alpske štiritisočake, naj ne pozabijo, da tam tudi poleti rada pritisne zima, da utegne pasti veliko snega in da bodo izpostavljeni ohlajanju ter omrzlinam s prezgodnjo izčrpanostjo.

Pa še nečesa ne pozabimo. Slovenci nimamo samo Triglava in gora v njegovi neposredni soseski. Imamo na stotine in tisoče vabljivih vrhov in nešteto znamenovitih, varnih stezic. Izogibajmo se gneči in prenapolnjenim kočam, pa bodo tudi naša doživetja prijetnejša in brez slabe volje.

Končno pa še tole: če nismo zdravi, ne tvegajmo preveč. Naj nam zdravnik pomaga najti zdravo mero, okrevanci si naj po gorah iščejo le najlažje cilje!

Po sestavku Pavla Segule

»DELO ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne obutve Ziri, Stara vas 23 — n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Obutev Ziri, TOZD Obutev Gorenja vas, TOZD Plastika Ziri, TOZD Prodaja in Delovno skupnost skupnih služb.

Ureja ga uredniški odbor:

Ivan Capuder
Martina Gregorač
Majda Jesenko
Vladimir Plivk
Janez Smeh
Alfonz Zajec
Silva Pišek — tehnični urednik

Nejko Podobnik — odgovorni urednik

Izhaja mesečno, naklada 1750 izvodov.

Fotografije: Franc Jesenko
Tisk: Gorenjski tisk, Kranj